

„ESTONIA“

„Lembitu“

Villem Kapp'i oper 2 vaatuses 5 pildis

Libreto: (Johannes Sütiste näidendi «Lembitu» motiividel) Astrid Pirn

Lavastus ja tantsud: ENSV teen.
kunstitegelane UDO VÄLJAOTS

Dirigent: ENSV rahvakunstnik
KIRILL RAUDSEPP

Lava- ja kostüümikujundus:
GEORG SANDER

Koormeistrid: ENSV teen.
kunstnik TIJU TARGAMA ja
IRA TRILLJÄRV

Kontsertmeister: ENSV teen.
kunstnik TEKLA KOHA

OSALISED:

LEMBITU, Sakala maavanem	NSVL rahvakunstnik TIIT KUUSIK MIHKEL SILDOS
MEELIS, tema poeg	NSVL rahvakunstnik GEORG OTS
KAUPO, liivlaste vanem	ENSV teen. kunstnik OTT RAUKAS
MARE, tema tütar	{ AINO KÜLVAND ESTER LEPA
FOLKVIN, ordumeister	{ ENSV teen. kunstnik GEORG TALES ENSV teen. kunstnik VOOTELE VEIKAT
ALOBAND, paater	{ ENSV teen. kunstnik AARO PÄRN ERVIN KÄRVET
MANIVALD, noor sõdalane	HEINO OTTO
HENDRIK, munk	ANTS AASMA
NILO } vanemad	AUGUST SEPP
VOOTELE }	ALO VALLIMÄE
Valvur Toreidas	ARTUR LINNAMÄGI
BERNHARE } rüütlid	HARALD KARD
ALBERT }	ENSV teen. kunstnik HARRI VASAR

Etenduse juht: JAAK RANDVA

«Lembitu» on ooper eestlaste muistsest vabadusvõitlusest, õigemini selle lõppjärgust. Paala lahinguga, millega ooper lõpeb, loojus eestlaste vabaduspäike ja algas seitsmesaja-aastane orjatöö.

Proloog

Tuleriida ümber leinab rahvas sõjas langenud kangelasi. Langenute seas on ka Lembitu poeg Lembevald.

1. pilt

Lehola linnusesse tulevad liivlaste vanema Kaupo saadikud, paater Alobrand ja munk Hendrik, kes on ühtlasi ordumeister Folkvini käsilased ja tegelikult salakuulajad. Mungad teatavad Lembitule, et ta teine poeg Meelis, keda samuti surnuks peetakse, elab ja on Kaupo juures vangis. Kaupo nimel pakuvad nad Lembitule ta poega vahetuseks Kaupo tütre Mare vastu, kes omakorda viibib vangis Lembitu juures.

Lembitu on vahetusega päri ja otsustab seks puhuks isiklikult Toreidasse sõita.

Mare rõõmu, et ta kõju pääseb, tumestab lahkumisvalu: tal on kahju ära minna Leholast, kus Lembitu on kohelnud teda kui oma tütart.

2. pilt

Rüütlid lõbutsevad Toreida lossis. Sakalast saabub tagasi isa Alobrand ja teatab ordumeistrile oma reisi tulemustest, samuti sellest, et Lembitu on sõlminud sõjalise liidu Novgorodi vürstiga. See teade erutab Folkvini.

Mitmed lüüasaamised eestlaste käest on ordumeistri ettevaatlikuks teinud. Rüütlid vajavad abiväge. Kutsutakse kohale Kaupo — antakse üle paavsti läkitus ja kuulutatakse ta Liivimaa kuningaks. Kaupo auahnus on rahuldatud. Ta lubab anda kolm tuhat meest, kuigi pole nende nõusolekus kindel, sest teab, et on oma rahva usalduse juba kaotanud. Ordumeister ja rüütlid rõõmustavad, et «lihtsameelsest» Kaupost on saanud nende kuulekas sulane. Tuuakse teade, et Lembitu koos Marega on ise saabunud Toreidasse. Jahmunud Lembitu julgusest, tahavad rüütlid teda tappa. Kuid ordumeister on kavalam: «Milleks Lembitut tappa? See pole tark tegu. Las Kaupo mõjutab külalist.» Kaupo aga ei suuda Lembitut keelitada reetma oma rahvast. Lembitule antakse ta poeg tagasi. Meelisest on viimase kuue aasta jooksul kasvatatud munk, kes on võõraks jäänud isegi oma isale.

Meelise lahkumisel Toreidast annab Alobrand ordumeistri käsul talle kaasa pistoda Lembitu tapmiseks. «Oma paganast isa tapmine on kirikule meelepärane tegu,» veenab paater Meelist ja võtab talt vande.

II vaatus

3. pilt

Leholas kindlustatakse linnust. Manivald, kes Lembituga koos Toreidas käis, jutustab ehitajatele lõbusaid lugusid võõrsil kuuldust-nähtust. Mungakuues ringlikuvat Meelist piinab kirikule antud töötus tappa oma isa. Ushullustuses püüabki ta Lembitule kallale tungida, viimasel hetkel aga mõistab oma teo koledust. Ta palub isalt andeks ja tunnistab end jälle Lembitu pojaks. Rahvas rõõmustab koos oma vanemaga Meelise pärast. Üldist lõbusust häirib Mare tulek. Ta on Toreidast põgenenud ja toob teate, et suur orduvägi on Sakalasse tunginud. Hakatakse valmistama võitluseks.

4. pilt

Sügisöö Lembitu sõjalaagris. Kõik on ootel. Murega mõtleb Lembitu saabuvat päevast. Talle meenub vana lahingulaul... Kohtuvad Meelis ja Mare, kes teineteist armastama on hakanud. Noored on üliõnnelikud, kuid... juba koidab, kajab sõjasarve kutse ja Meelis ühineb lahingusse mineva malevaga.

5. pilt

Kaupo on surmavalt haavata saanud. Surma eeli mõistab ta, et usaldus rüütlite vastu oli ränk eksimus. Mööda hiilib Alobrand ja riisub surevalt Kaupolt raha. Meelis tabab ta teolt ja tapab ta.

Viimset jõudu kokku võttes tuleb lahinguväljalt raskesti haavatud Lembitu, keda toetavad ja aitavad ta mehed.

Surres vannutab vanem rahvast võitlema oma vabaduse eest.

Hind 5 kop.

«Kommunist», Tell. nr. 8377. 3000. 1961.